

דבר ראשון



עובדי חיפה כימיקלים מפגינים 19.3.17 (תמונה באדיבות ועד העובדים)

ריקון מיכל האמוניה

גם העובדים דורשים פתרון

"עובדים לפני רווחים" - מחאת עובדי חיפה כימיקלים מגיעה לכנסת. לאחר שהפגינו אתמול בדימונה, יגיעו היום עובדי חיפה כימיקלים, החוששים כי ריקון מפעל האמוניה יביא לקריסת מקום העבודה שלהם ולפיטוריהם, לדיון מיוחד בכנסת. עד כה לא הוצע פתרון להתמודדות עם השפעת סגירת המיכל על התעשייה

מאת **ארז רביב** עדכון אחרון: 20.03.2017, 7:44

לאחר שמאות הפגינה אתמול בדימונה, יגיע היום (שני) מאבקם של עובדי חיפה כימיקלים לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת. תחת הסיסמא "עובדים לפני רווחים!" פתחו העובדים במחאה על כישלונה של ההנהלה להסדיר חלופה לאחסון המוני של אמוניה במיכל במפרץ חיפה, בשל סכנות הבטיחות הנובעות ממנו. צו בית המשפט קובע שהלך מהראשון באפריל לא יותר לאחסון אמוניה במיכל, וזאת בשל הסיכונים הכרוכים בהחזקת החומר בסמוך לריכוז אוכלוסייה. דבר זה עלול ליצור משבר במגוון רחב של תעשיות המתבססות על אמוניה בישראל, ובהיעדר פתרון אחר-לפגוע בעובדים רבים.

אל הדיון שיתקיים תחת הכותרת "בדיקת חלופות לריקון מיכל האמוניה על מנת למנוע פיטוריהם של אלפי עובדים במפעל חיפה כימיקלים" בוועדת העבודה והרווחה והבריאות, הוזמנו גם נציגי ועד העובדים של החברה. בדיון ישתתפו נציגי משרדי הממשלה הרלוונטיים, ועד העובדים, ההנהלה ונציגי העיריית הרלוונטיות.

אתמול מאות עובדי חיפה כימיקלים ובני משפחותיהם חסמו את הכניסה והיציאה של דימונה בהפגנה שאושרה על ידי המשטרה. העובדים דרשו מהממשלה למצוא פתרונות מידיים שימנעו את פיטורי 1500 העובדים במפעלי החברה בדימונה ובחיפה.



עובדי חיפה כימיקלים מפגינים 19.3.17 (תמונה באדיבות ועד העובדים)

בינתיים המשבר סביב ריקון מיכל האמוניה הולך ומסתבך. למרות שההנהלה קיבלה כבר ב-2013 התראה על התאריך בו לא יותר לה יותר לאחסן אמוניה במיכל הענק במפרץ חיפה, היא לא נערכה כראוי והניחה כי המדינה תיצור חלופה. המכרז שהמשרד להגנת הסביבה הוציאה נדחה שוב ושוב, עד שנכשל בשל היעדר הצעות. בנקודה זו המשרד החליט לאכוף את הגבול שקבע, בשל האינטרס שלו לשמור על בטיחות הציבור מפני הסכנות של המיכל.

גם אם יוסכם על הקמת מפעל אמוניה יעברו מספר שנים עד שהוא יפעל, ובתקופת הביניים או שיימצא מסלול יבוא חלופי של אמוניה, ללא אחסון במיכל ענק, או שלא תהיה שום אפשרות להפעיל את מפעלי חיפה כימיקלים. למעשה, אם יתקיים בישראל משבר אמוניה עשרות עד מאות מפעלי תעשייה, בתי חולים ומתקנים חיוניים אחרים יחוו שיבושים או השבתה של חלק ניכר מכושר פעולתם.

מהמשרד להגנת הסביבה נמסר כי לא הוגשו אליהם פניות ספציפיות ליבוא בכמויות קטנות, והם יגיבו לכל בקשה ספציפית. מדובר למעשה בשינוי מדיניות, לאחר שהמשרד לא עמד במשימה שלקח על עצמו - להסדיר יצוא ישראלי של אמוניה בכמות של כ-120,000 טון לשנה. כעת ממתינים במשרד לפניות של מפעלים שיבקשו ייבוא, שינוע ואחסון של טונות בודדות של החומר המסוכן.

לטענת בעלי חיפה כימיקלים, ג'ולס טראמפ, נמסר לו כי המשרד להגנת הסביבה לא יאשר יבוא במיכלים קטנים בעבור חיפה כימיקלים - הצורכת עשרות אלפי טונות בשנה, לפחות עד שלא יוחלט באופן סופי על הקמת מפעל

אמוניה, שיתחום בזמן את הצורך ליבוא ושינוע כמות גדולה כל כך של מיכלים, שגם מחירם יהיה יקר משמעותית מערוץ היבוא הקיים. בשיטת היבוא הנוכחית האחסון במיכל ואניית המילוי נחשבים לנקודות תורפה בטיחותיות, אך מן המיכל ישנה צנרת תת-קרקעית המוליכה אמוניה למפעל חיפה כימיקלים וממנה למפעל "דשנים וחומרים כימיים" בצורה חסכונית ובטוחה. הסדרת אופן חדש ליבוא אמוניה היא שורש העניין בו תלויה כעת היכולת לקיים את המפעלים וגם חלק ניכר ממפעלי התעשייה האחרים. ללא אמוניה, הדבר היחיד שיישאר לדיון הוא גובה הפיצויים שיקבלו העובדים, ולא עתידם התעסוקתי.